

De greenkeepers op DGC De Gelpenberg:
Sybrand Rimmelts, Gerrit Oonk, Ronnie Edens
en Remko Liezen. Op de foto ontbreekt:
Stefan Otten.

De beste van het noorden wil nog beter worden

DGC De Gelpenberg investeert in nieuwe beregening

Het wordt regelmatig de beste golfbaan van het noorden genoemd: DGC De Gelpenberg in Aalden, Drenthe. Dit jaar zette de golfclub een grote stap om die reputatie te behouden: er werd geïnvesteerd in vernieuwing van de beregeningsinstallatie op het oude deel van de baan. Vakblad Greenkeeper ging daarom op baanbezoek voor een reportage. Wie zorgen er op De Gelpenberg voor het baanonderhoud, wat doen ze anders dan anderen en op welke problemen stuit het team?

Auteur: Nino Stuivenberg

We bezoeken DGC De Gelpenberg in november 2019, aan de vooravond van het vijftigjarig bestaan van de club in 2020. De oudste golfbaan van Drenthe is grofweg in drie fases aangelegd. In 1971, een jaar na de oprichting van de golfclub, werden de eerste negen holes geopend naar een ontwerp van Frank Pennink. Twintig jaar later, in 1991, werd met een ontwerp van Donald Steel de uitbreiding naar achttien holes voltooid. De oude en nieuwe negen holes verschilden echter nog altijd in hun karakteristieken. Daarom ging de baan in 2007 op de schop voor een vier jaar durende renovatie, waarbij meer eenheid werd gecreëerd en extra ondulaties werden aangebracht. Onder leiding van Frank Pont werd die renovatie in 2011 opgeleverd. Sindsdien heeft de baan zijn huidige routing. De Gelpenberg beslaat

ruim 56 hectare en is par 72. Daarnaast heeft de baan een drivingrange en een par 3-oefenbaan (qualifying, negen holes vanaf 2015).

Over een andere boeg

Het baanonderhoud op DGC De Gelpenberg heeft in de laatste vier jaar een grote verandering doorgemaakt. Vanaf 1995 werd het onderhoud altijd uitgevoerd door mensen uit de sociale werkvoorziening, in samenwerking met de Emco Groep. In die tijd kwam het regelmatig voor dat er vijftien greenkeepers op de baan werkten, onder de bevoegde leiding van hoofdgreenkeeper Roelof Lanting. Toen het contract met Emco in 2015 op zijn einde liep, besloot het baanbestuur het onderhoud over een andere boeg te gooien. Met het oog op de kosten en de kwaliteit van de golfbaan ging het bestuur

op zoek naar een aannemer die het onderhoud kon overnemen. Die partij werd gevonden in Vos Golf & Sport BV (voormalig Vos Ruinerwold Golf), een aannemer in de regio die al diverse golfbanen in beheer had. Sinds 1 januari 2016 is Vos Golf & Sport dan ook officieel onderhouds-aannemer op DGC De Gelpenberg.

Vos Golf & Sport heeft De Gelpenberg inmiddels dus zo'n vier jaar in onderhoud. De huidige hoofdgreenkeeper op De Gelpenberg is Remko

Liezen (33), die sinds de overname door Vos in 2016 op de golfbaan werkt. Liezen heeft een achtergrond die je wellicht niet direct zou verwachten: hij werkte jarenlang in de wegenbouw voordat hij als greenkeeper aan de slag ging. Dat hij de overstap toch gemaakt heeft, is te danken aan zijn schoonvader Albert Timmerman, de eigenaar van Vos Golf & Sport. Liezen heeft zich het greenkeepersvak in korte tijd eigen gemaakt. Nadat hij in 2016 als greenkeeper begon, haalde hij de diploma's assistent-hoofdgreenkeeper (2016/2017) en hoofdgreenkeeper (bij de Has in 2017/2018). Na twee jaar ervaring te hebben opgedaan als greenkeeper, werkt Liezen sinds 1 januari 2018 als hoofdgreenkeeper op De Gelpenberg, en dat bevalt hem uitstekend: 'Je werkt hier in een mooie omgeving vol natuur. Het is heerlijk om buiten te werken.'

Het greenkeepersteam van de Drentse baan bestaat inclusief Liezen uit vijf man. Hij krijgt ondersteuning van collega-greenkeepers Sybrand Remmelts, Gerrit Oonk, Ronnie Edens en Stefan Otten. De golfclub is positief over de samenwerking met het team van Vos Golf & Sport. 'De greenkeepers voeren het onderhoud naar onze tevredenheid uit. We horen ook van onze leden dat de baan er goed bij ligt, dus dat gaat hartstikke goed', vertelt Tom Gerretsen, voorzitter van de baancommissie op De Gelpenberg. Gerretsen is sinds 2010 bij de golfclub betrokken en inmiddels anderhalf jaar voorzitter van de baancommissie. Overigens beoordelen niet alleen de leden De Gelpenberg positief, ook spelers van buitenaf waarderen deze baan. Een blik op beoordelingsplatform Leading Courses leert ons dat De Gelpenberg gemiddeld een 8,4 krijgt, waarmee het de veertiende golfbaan van Nederland is en de nummer één van Drenthe.

Leerjaar

Maar zo'n hoog gemiddelde haal je niet zomaar; het team van Liezen moet er hard voor werken. Met name de afgelopen twee zomers

MACHINELIJST

Toro 3250 greenmaaier
Toro 3250 foregreenmaaier
Toro 3250 teemaaiër
Toro 5010H fairwaymaaier
Toro 5510 fairwaymaaier
Toro 3500 semi-rough-maaier
Toro 4500 semi-rough-maaier
Toro flymow
John Deere 220B hand-greenmaaier 2x
Sabo gazonmaaier
Kubota trekker
Kioti trekker
Tym trekker
Amazone klepelmaaier
Vertidrain
Planet-air
Rink bezander
Hardi veldspuit
Trilo B7 bladblazer
Toro Workman transportkar
ClubCar carryall 500
Jacobsen Cushman
Ezgo transportkar
Bosmaaiers van Stihl
Kettingzagen van Stihl
Rugblazers van Stihl

waren zwaar, vertelt de hoofdgreenkeeper. '2018 en 2019 waren natuurlijk extreem droge jaren. In 2018 hanteerden wij het motto "geel is het nieuwe groen", maar dat liep toch wel uit de hand. De Gelpenberg ligt op zandgrond met een goede waterdoorlatendheid. Als het dan langdurig droog is, heeft de grasplant helemaal geen water tot zijn beschikking. We hebben minimaal beregend, maar dat pakte slecht uit.' Geel werd uiteindelijk zelfs bruin en er moest veel doorgezaaid worden om de baan voor 2019 weer groen te krijgen. Liezen ziet die eerste droge zomer echt als een leerjaar. In 2019, toen het wéér extreem droog was, pakte het team het onderhoud anders aan. 'We hebben er zeker lering uit getrokken', zegt Liezen. 'De fairways hebben we meer beregend en we zijn een proef gestart met wetting agents.' Gerretsen vult aan: 'Die proef heeft positief uitgepakt. Uiteindelijk moet je de plant gewoon in leven zien te houden tijdens de lange periode van droogte.'

Wat de droge periode extra uitdagend maakte, was de berekening op De Gelpenberg. Op het oude deel van de baan is deze in de jaren zeventig aangelegd en inmiddels dus meer dan veertig jaar oud. Steeds vaker ontstonden

**“Geel is het nieuwe groen”
was vorig jaar ons motto, maar dat
liep uit de hand’**

Het team van Smits

De oude beregening lag er al meer dan veertig jaar

scheuren of breuken in de oude pvc-buizen, die de baancommissie telkens zelf herstelde. Andere keren gingen de kleppen niet meer open. Kortom, de beregening werkte verre van optimaal. 'Het systeem is nog volgens de oude filosofie aangelegd en was simpelweg niet robuust genoeg meer. De beregening was heel hard aan vernieuwing toe.' Gerretsen heeft heel wat keren in een kuil gestaan om een gesprongen leiding te repareren. Achteraf was dat misschien wel goed, geeft hij lachend toe; zo konden de leden zien dat het systeem écht aan vervanging toe was. Uiteindelijk besloten het bestuur en de leden gezamenlijk om te investeren in nieuwe beregening. Er werd een bestek uitgeschreven met als doel om beter en gericht water te kunnen geven. Smits

Veldhoven kwam als winnaar uit de bus; in mei tekenden Smits en de golfbaan het contract voor de opdracht.

Grote stap voorwaarts

Smits Veldhoven begon op 30 september met de werkzaamheden op De Gelpenberg. De opdracht omvat het vervangen van de beregening op negen holes, het oude deel van de

baan. Voorman Erwin de Wert van Smits is op hole 9 aan het werk als we langskomen. Hij legt uit: 'We leggen hier een volledig automatische beregening aan. Ten eerste krijgen alle greens compleet nieuwe kleppen en sproeiers. In de huidige situatie is het nog zo dat de sproeiers op de greens allemaal tegelijk aan of uit staan; een andere optie is er niet. Bij ons nieuwe Rain Bird-systeem is elke sproeier afzonderlijk in te

De schade na de renovatie is minimaal.

stellen met individuele sproeitijden. De golfbaan kan straks dus veel gericht beregenen dan voorheen.' Daarnaast legt Smits een nieuwe PE-hoofdleiding aan en komen er nieuwe elektrische kleppen op de fairways en de tees. De renovatie van de beregening verloopt voor spoedig; Smits ligt voor op schema en levert het werk naar verwachting een week eerder op dan gepland. Dat komt door de goede weersomstandigheden en de zandgrond waarop de baan ligt: er kan snel en makkelijk gegraven worden. Een ander voordeel van deze grond is dat de schade door het graven relatief snel herstelt. 'Na een week zie je al niet meer waar wij de leidingen gelegd hebben', zegt De Wert. Om de veiligheid van het personeel te garanderen – Smits is continu met vier man aan het werk – bepaalt De Wert zelf of een hole gesloten moet worden. 'We proberen altijd maximaal één hole gesloten te hebben en niet meer. Dat gaat allemaal in goed overleg, zodat spelers weinig last van ons hebben en onze veiligheid gewaarborgd is. Voor ons is dit een mooie opdracht: we werken met fijne mensen en het werk verloopt vlot.'

Volgend jaar weer

De leden merken vrijwel niets van de renovatie, constateert de golfclub. Natuurlijk kunnen golfers niet altijd alle holes spelen: van maandag tot en met donderdag is er tijdens de werkzaamheden meestal één hole gesloten. Het begrip hiervoor van de golfers is mede te danken aan de baancommissie, die via de website en met geprinte mededelingen in het clubhuis communiceert over de werkzaamheden. Wekelijks wordt een update van de voortgang geplaatst. 'We proberen de leden zoveel moge-

Het clubhuis van DGC De Gelpenberg.

lijk op de hoogte te houden van het werk. Dat vinden we belangrijk, want zo zorg je ervoor dat de mensen erbij betrokken blijven. En het lijkt te werken, want we hebben nog geen klacht gehad', zegt Gerretsen. De renovatie van de beregening verloopt dus voorspoedig. In december wordt de nieuwe beregening opgeleverd; het systeem is dan via computer of tablet aan te sturen.

Gerretsen is zeer te spreken over de werkwijze van Smits. 'Ze leveren heel net werk met minimale schade. In het voorjaar zien we er niets meer van; dat weet ik zeker.' Bij de huidige opdracht wordt alleen de beregening op de oude negen holes vernieuwd, omdat deze het

hardst aan vervanging toe is. De beregening op de nieuwe negen holes dateert van de jaren negentig en is dus veel nieuwer. Maar als het aan de voorzitter van de baancommissie ligt, wordt die beregening volgend jaar ook vernieuwd, zodat alle systemen weer modern zijn. 'Het bestuur staat daar in ieder geval achter, dus er is zeker kans dat die renovatie volgend jaar prioriteit krijgt.'

Meer licht en lucht

En zo heeft De Gelpenberg nog wel meer ambities. Als we met Gerretsen een ronde over de baan maken, wijst hij een aantal verbeterpunten aan. Een daarvan is het aanbrengen

De Gelpenberg is een echte bosheidebaan.

 Tom Gerretsen

 voorzitter van de baancommissie

De bunker bij hole 18 is een echte blikvanger.

De green van hole 6.

van meer heide op het nieuwe deel van de golfbaan, zodat dit nog beter aansluit op het oude deel. Zo wil de club het bosheidekarakter van de baan nog meer versterken. Wel is de kans groot dat er op termijn bomen gaan verdwijnen. De golfclub heeft volgens Gerretsen nog een boomveiligheidsanalyse in de planning staan en gaat kijken waar bomen gekapt kunnen worden. Nu is het namelijk nog zo dat sommige fairways volledig in de schaduw liggen. Dat moet op termijn veranderen; de golfclub wil meer licht en lucht creëren.

De bosheidebaan wordt onderhouden door machines die eigendom zijn van Vos Golf & Sport. Toen Vos het onderhoud in beheer kreeg, namen zij ook de machines over. De loods bestaat nu vrijwel uitsluitend uit Toro-materiaal. 'De ervaring met Toro is bij Vos Golf & Sport gewoon heel goed', vertelt Liezen. 'De machines zijn super en we hebben er weinig tot geen problemen mee.' Verder gebruikt het team nog twee handgreenmaaiers van John Deere. Al het

gras op De Gelpenberg komt van Barenbrug: de greens zijn van gewoon struisgras, de fairways, tees en voorgreens een combinatie van Engels raaigras en roodzwenk. Meststoffen worden centraal ingekocht bij Vos Capelle.

Jeneverbessen

Wat opvalt bij De Gelpenberg is de aandacht voor de natuur. Overal langs de baan zie je vogelhuisjes, waar mezen dankbaar gebruik van maken. Binnenkort komen daar zelfs nog veertig nestkasten bij om de overlast van de eikenprocessierups in bedwang te houden. Verder zien we een paddenpoel, insectenhotel, eendenvijver en een ooievaarsnest. En dan is er nog een paddenstoelenwerkgroep, die onlangs bij een teldag ruim 130 soorten waarnam. Het mag geen verrassing zijn dat De Gelpenberg al sinds 2017 Geo-gecertificeerd is. Andere blikvangers op De Gelpenberg zijn onder meer de jeneverbessen, die er door de jaren heen altijd zijn blijven staan. Speltechnisch gezien springt hole 18 (par 4) in het oog. Bij deze hole ligt pal

voor de green namelijk een bunker over de volledige lengte van de fairway; bunkers met zo'n afmeting zie je in Nederland zelden.

Hoewel golfbanen in Drenthe dungezaaid zijn, heeft ook De Gelpenberg te maken met concurrentie in de regio. Een voordeel ten opzichte van andere banen is dat De Gelpenberg een bekende naam is, een begrip in de golfwereld. Dat komt onder andere door de vele toernooien die de baan op bezoek krijgt. Dit jaar en ook de komende twee jaar is De Gelpenberg gastheer van het NK Strokeplay tot en met 18 jaar, terwijl ook de International Dutch Senior Open en de kruisfinales van de NGF hier recent plaatsvonden. Zo bouwt de baan ook buiten Drenthe een goede reputatie op. Het ledenaantal groeit dan ook weer na een aantal mindere jaren; de golfclub heeft momenteel ongeveer 650 leden.

Beleving

Onze standaardvraag bij een baanbezoek is altijd of de hoofdgreenkeeper tevreden is met de baan op dat moment. Liezen is dat zeker, vertelt hij. 'Natuurlijk kan het altijd beter, maar gezien de extreme droogteperiodes die we gehad hebben, ligt hij er echt wel mooi bij.' Gerretsen voegt toe: 'Ons streven is om de golfers een stukje beleving te bieden. Als iemand hier de baan verlaat, moet hij zich minstens één hole nog goed kunnen herinneren. En ze moeten natuurlijk plezier in het spelletje hebben.' Met de nieuwe berekening is een mooie stap gezet om dat plezier ook de komende jaren te garanderen.

Be social

Scan of ga naar:

www.greenkeeper.nl/article/31623/de-beste-van-het-noorden-wil-nog-beter-worden